

ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ «ТРУДОВЕ ПРАВО»

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Індивідуальні самостійні завдання охоплюють всі теми дисципліни «ТРУДОВЕ ПРАВО». Всього складено 32 завдання.

Студенти виконують номер завдання відповідно за номером в списку в журналі навчальних знань.

Для виконання завдання студенту необхідно ознайомитися і вивчити необхідний законодавчий або нормативно-правовий акт, проаналізувати його зміст, зробити висновки та застосувати його в конкретній практичній ситуації.

Відповіді повинні бути повні, конкретні, мотивовані та із посиланням на відповідний законодавчий чи нормативно-правовий акт.

Перелік завдань:

Ситуація 1

У кооперативному ресторані "Присамар'я" було проведено роботу, що передуює укладенню колективного договору. Після цього проект колективного договору було обговорено та схвалено на загальних зборах трудового колективу - методом голосування.

Після цього проект колективного договору із внесеними змінами було здано на зберігання секретареві.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи закінчено роботу щодо юридичного оформлення колективного договору?
2. Хто контролює виконання колективного договору?
3. Чи слід проводити реєстрацію колективного договору в державних органах?

Ситуація 2

Із посиланням на норми чинного законодавства України дайте відповіді на такі запитання:

1. Хто виступає сторонами регіональної угоди?
2. Чи може умова колективної угоди погіршити, порівняно з чинним законодавством України, становище працівників? Чому?
3. Угода на регіональному рівні, порівняно з Генеральною угодою, включає вищі чи нижчі соціальні гарантії, компенсації, пільги працівникам?
4. Коли набирає чинності регіональна угода?
5. Чи слід інформувати про зміну регіональної угоди та хід її реалізації? Якщо так, то кого?

Ситуація 3

Заповніть пропуски у нижченаведеному документі:

1. У разі реорганізації підприємства, установи, організації колективний договір _____ чинність протягом _____ або може бути переглянутий за згодою сторін.
2. На новоствореному підприємстві колективний договір укладається з ініціативи однієї зі сторін у _____ строк після реєстрації підприємства.
3. Примирна комісія з вирішення розбіжностей, які виникають під час укладення колективного договору, формується сторонами протягом _____ після складання протоколу розбіжностей.
4. Колективні договори підлягають повідомній реєстрації _____.

Ситуація 4

Після закінчення коледжу Ви виявили бажання влаштуватися на роботу в Мукачівську облспоживспілку на посаду менеджера.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Напишіть заяву про прийняття на роботу.

2. Перелічіть документи, які Вам необхідно подати для оформлення на роботу.
3. У якій формі буде укладено трудовий договір?
4. Чи можливе застосування до Вас випробувального строку?

Ситуація 5

Директор магазину Мукачівської райспоживспілки планує прийняти на роботу громадянина Семенчука В.С. на посаду токаря-розточника 5 розряду (з 01.02 п.р.) на неповний робочий день - з 8⁰⁰ до 14⁰⁰ год. щоденно.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Укладіть трудовий договір із Семенчуком В.С. від імені директора магазину.
2. Оформте наказ про прийняття на роботу.
3. Визначте документи, які заборонено вимагати при прийнятті на роботу.

Ситуація 6

До директора ресторану "Біля Лева" 20.09 п.р. із проханням прийняти на роботу звернулася громадянка Шахова Н.П. Наказ про її прийняття на роботу з місячним випробувальним строком було складено 24.10 п.р.

Фактично Шахова Н.П. на прохання директора ресторану приступила до роботи 21.09. п.р.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Як оформляється укладення трудового договору?
2. Який випробувальний строк можна встановити Шаховій Н.П.? Як юридично оформити встановлення випробувального строку?
3. Із якого моменту трудовий договір вважається укладеним?

Ситуація 7

Громадянина Ткаченка О.Г. було зараховано на посаду менеджера торговельного залу кооперативного універмагу з місячним строком випробування.

Ткаченко О.Г. відпрацював 27 днів і захворів. У зв'язку з цим, він був відсутній на роботі протягом 22 днів. Через два дні після виходу на роботу його було звільнено за ініціативою адміністрації як такого, що не пройшов випробування.

Чи правильно звільнено громадянина Ткаченка О.Г.?

Обґрунтуйте відповідь із посиланням на нормативний акт.

Ситуація 8

У зв'язку зі складною ситуацією на ринку та зменшенням попиту, хлібобулочні вироби приватної хлібопекарні "Спокуса" не повною мірою реалізувалися, тому власник прийняв рішення про зменшення кількості робочих днів на тиждень (всього три дні на тиждень) і, відповідно, зменшення оплати праці.

Прийнявши таке рішення, власник повідомив про це на зборах працівників і ввів запропоновані зміни через два дні.

Проаналізуйте ситуацію з правової точки зору.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи правильно вчинив власник?
2. Які права мають працівники у даній ситуації?

Ситуація 9

У зв'язку зі стихійним лихом у м. Мукачеве громадянина Лебеденка А.С., електрозварювальника складального цеху меблевої фабрики райспоживспілки, було переведено на посаду електрозварювальника будівельної бригади "Мукачевеміськбуд".

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи можливе таке переведення? Чи є обов'язковою згода працівника Лебеденка А.С.?
2. Який максимально допустимий строк переведення? Яку встановлено оплату праці?
3. У яких випадках таке переведення було би неможливим?

Ситуація 10

Громадянин Клименко В.В., метрдотель готелю, подав заяву про звільнення за власним бажанням. Через п'ять днів він звернувся із проханням повернути йому заяву у зв'язку зі зміною сімейних обставин. Директор відмовив йому на тій підставі, що співробітнику того самого готелю Рогову О.С. керівництво пообіцяло перевести його на місце Клименка В.В. Крім того, адміністрація готелю не може зважати на сімейні обставини кожного працівника.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи може Клименко В.В. оскаржити дії директора? Якщо може, то де і як?
2. Чи має право робітник відкликати свою заяву про звільнення за власним бажанням?

Ситуація 11

Під час проведення атестації працівників у кооперативному універмазі "Орбіта" менеджер Колодій Б.С. виявив низький теоретичний і практичний рівні знань. Атестаційна комісія винесла рішення про те, що він не може надалі обіймати надану йому посаду.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Якими мають бути дії власника у даній ситуації?
2. Виходячи з рішення атестаційної комісії, підготуйте наказ про звільнення працівника.

Ситуація 12

Назарова О.Й. - студентка денного відділення Полтавського кооперативного університету споживчої кооперації України - одночасно працювала на півставки лаборантом кафедри філософії. За академічну заборгованість їй було відраховано з університету й одночасно звільнено з посади лаборанта. Громадянка Назарова О.И. звернулася до суду з позовом про поновлення на роботі.

Суддя, вважаючи, що Назарова О.Й. працювала за сумісництвом і звільнена у зв'язку з припиненням навчання, визнав звільнення законним. Однак громадянка Назарова О.Й. оскаржила рішення районного суду.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Що означає поняття "сумісництво"?
2. У яких правовідносинах з університетом перебувала Назарова О.Й.?
3. Як вирішити дану справу?

Ситуація 13

Адміністратор торговельного центру "Новий центр" Стеценко В.О. 27.05 п.р. не з'явився на роботі, а з 29.05 п.р. пішов у відпустку без збереження заробітної плати - до 15.06 п.р.

Директор видав наказ про звільнення Стеценка В.О. з роботи за п. 4 ст. 40 КЗпП України і дав розпорядження бухгалтерії підприємства розрахувати Стеценка В.О. після його виходу з відпустки.

Із посиланням на законодавчий документ дайте відповіді на такі запитання:

1. Що вкладається в поняття "прогул"?
2. Проаналізуйте правомірність дій адміністрації у даному випадку та вкажіть правильний шлях вирішення даного питання.

Ситуація 14

Менеджера відділу збуту ТзОВ "Мрія" Лопатюк Р.О. було звільнено з роботи за п. 3 ст. 40 КЗпП України - за систематичне порушення трудової

дисципліни, оскільки протягом року на нього було накладено два дисциплінарні стягнення.

У суді, куди він звернувся із позовом про поновлення на роботі, було встановлено, що жодних письмових пояснень до накладення стягнень адміністрація від нього не вимагала. Крім того, профспілковий орган не давав згоди на звільнення.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Що розуміється під поняттям "систематичне невиконання трудових обов'язків"?
2. Вирішіть дану справу.

Ситуація 15

У зв'язку із скороченням штатів у Мукачівській облспоживспілці було відібрано такі кандидатури для звільнення:

1. Іванова В.І. - мерчандайзер, яка перебуває на шостому місяці вагітності.
2. Феофанов І.Е. - логіст, якому залишилося півтора роки до виходу на пенсію.
3. Лукіна С.Г. - менеджер, одинока мати, котра має двох дітей у віці до п'яти років.
4. Нестренко П.Г. - касир, студентка заочного відділення кооперативного коледжу.

Хто з вищезазначених працівників має переважне право залишитися на роботі при вивільненні працівників у зв'язку зі змінами в організації виробництва та праці?

Ситуація 16

До Мукачівської райспоживспілки із заявою про прийняття на роботу звернулася молодий спеціаліст Грачова С.Г., направлена на роботу на посаду менеджера після закінчення Полтавського університету споживчої кооперації України.

В університеті вона навчалася з 01.09.05 по 01.02.10. Наказ про прийом на роботу було видано 02.03.10 за № 18.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Як заповнюється перша сторінка трудової книжки?
2. Хто повинен вносити записи до трудової книжки про навчання у навчальних закладах? Зробіть відповідні записи до трудової книжки.

Ситуація 17

05.01. п.р. менеджера Старченка В.О. було прийнято на роботу у приватне підприємство "Мрія". У серпні того самого року громадянин Старченко В.О. подав заяву із проханням надати щорічну відпустку. Директор приватного підприємства "Мрія" відмовив йому у зв'язку з тим, що відпустки надаються тільки працівникам, які працюють більше року.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи диференціюється право на відпустку за критерієм форми власності підприємства?
2. Які права має працівник у зв'язку з наданням йому щорічної відпустки?
3. Назвіть види відпусток.

Ситуація 18

Громадянин Полтавцев Г.Ф., обіймаючи посаду чергового адміністратора у готелі, у січні влаштувався на роботу за сумісництвом у меблевий магазин.

У серпні того самого року за основним місцем роботи йому було надано основну щорічну відпустку. Водночас Полтавцев Г.Ф. почав вимагати надання йому відпустки і на роботі за сумісництвом.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи правомірні вимоги громадянина Полтавцева Г.Ф.?
2. Яку тривалість відпустки має бути визначено для Полтавцева Г.Ф. на роботі за сумісництвом?
3. Чи може він бути відкликаний із відпустки? Якщо так, то у якому випадку?

Ситуація 19

Громадянка Сидорова Г.Ю. звернулася з проханням до директора заготівельної бази надати їй відпустку в червні - на період складання екзаменів у вечірній школі.

Директор відмовив їй, посилаючись на затверджений графік відпусток.

Проаналізуйте дану ситуацію.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. На який вид відпустки в даному випадку має право громадянка Сидорова Г.Ю.?
2. Який порядок надання відпустки у зв'язку із навчанням?
3. Чи правомірні в даному випадку дії директора заготівельної бази?

Ситуація 20

Громадянин Кондратенко О.А. виконує роботи щодо програмного забезпечення комп'ютерної мережі Подільської райспоживспілки за цивільно-правовою угодою. Він відпрацював у райспоживспілці 1,5 роки, за цей час йому не було надано відпустку.

Проаналізуйте дану ситуацію.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Коли у працівника виникає право на щорічну основну відпустку повної тривалості?
2. Чи порушено право на відпустку Кондратенка О.А.?

Ситуація 21

14.02 п.р. працівник торговельного комплексу Сенчук В.О. подав заяву про надання щорічної основної відпустки згідно із графіком відпусток. Директор підписав заяву, видав відповідний наказ. Однак 02.03 п.р. секретар директора зателефонувала громадянинуві Сенчуку В.О. додому і сказала, що на підпри-

емстві трапилась аварія, тому він повинен негайно з'явитися на роботу для її усунення.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Від імені Сенчука В.О. напишіть заяву на надання відпустки.
2. Оформте відповідний наказ щодо надання відпустки.
3. Чи можна було викликати Сенчука В.О. на роботу? Оформте це документально.

Ситуація 22

Відповідно до затвердженого графіка відпусток, адміністратор торговельного залу супермаркету "Сільпо" Коновал О.В., продавці Пестов І.Л. і Маликов Г.Р. повинні були піти у відпустку з 01.02 п.р. У зв'язку з тим, що супермаркет уклав додаткову угоду з постачальником про проведення рекламної кампанії, директор повідомив Коновала, Пестова та Маликова про перенесення відпустки, мотивуючи тим, що виконати замовлення неможливо без кваліфікованих працівників на ділянці.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи правомірні дії директора підприємства у даному випадку?
2. Чи допускається перенесення відпустки на наступний рік? Якщо так, то у якому порядку?

Ситуація 23

Працівника торговельного комплексу Семенчука В.С. було викликано повісткою до суду як свідка у кримінальній справі. У зв'язку з цим громадянин Семенчук В.С. звернувся до адміністрації торговельного комплексу з проханням звільнити його від виконання трудових обов'язків на час участі в судовому засіданні, однак адміністрація йому в цьому відмовила, мотивуючи виробничою необхідністю. Громадянин Семенчук В.С, не виконавши розпорядження адміністрації, узяв участь у судовому засіданні.

Наступного дня після повернення із судового засідання на роботу Семенчук В.С. дізнався, що адміністрація видала наказ про накладання на нього дисциплінарного стягнення за прогул і невиплату йому заробітної плати за той день, у який він знаходився на судовому засіданні.

Проаналізуйте дану ситуацію з правової точки зору.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Чи правомірні дії адміністрації торговельного комплексу?
2. Які гарантії встановлено у чинному законодавстві України для працівників на час виконання державних або громадських обов'язків?

Ситуація 24

До адміністрації ресторану "Біля Лева" Стрийської райспоживспілки надійшов виконавчий лист про стягнення аліментів на неповнолітню дитину адміністратора залу Іванова С.В.

аробітної плати працівника, мотивуючи тим, що із заробітної плати цього працівника вже відраховується 25 % - для покриття нанесеної ним матеріальної шкоди підприємству.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Проаналізуйте правомірність дій адміністрації ресторану "Біля Лева".
2. Визначте розміри відрахувань із заробітної плати працівників у зв'язку зі стягненням аліментів на неповнолітню дитину.

Ситуація 25

Адміністрація кооперативного універмагу "Зоря" видала наказ про відрахування із заробітної плати мерчандайзера Скрипко С.Т. для повернення зайво виплаченої суми внаслідок допущення помилки під час розрахунків.

Громадянка Скрипко С.Т. відмовилася виконувати даний наказ, мотивуючи тим, що не вона допустила помилку.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Проаналізуйте правомірність дій адміністрації універмагу "Зоря".

2. Визначте випадки відрахувань із заробітної плати, які можуть проводитися за наказом (розпорядженням) власника або уповноваженого ним органу.

3. Який термін встановлено для видання наказу про відрахування із заробітної плати в даному випадку?

Ситуація 26

Водія бази відпочинку "Зоряне небо" за його згодою було переведено на інше підприємство в іншу місцевість у зв'язку із переїздом на нове місце проживання. Після працевлаштування він звернувся до адміністрації нового підприємства з вимогою про компенсацію витрат, пов'язаних із переїздом та переїздом членів його сім'ї. У даному проханні адміністрація йому будь-яких витрат, пов'язаних із його переїздом, між підприємствами не було.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Визначте, які гарантії та компенсації встановлено для працівників при переїзді на роботу в іншу місцевість.
2. Проаналізуйте правомірність відмови адміністрації підприємства працівникові у компенсації витрат, пов'язаних із переїздом в іншу місцевість.

Ситуація 27

Викладача Житомирського кооперативного коледжу бізнесу та права було направлено на курси підвищення кваліфікації в Інститут перепідготовки при Полтавському університеті споживчої кооперації України з відривом від виробництва.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Визначте, які мінімальні державні гарантії встановлено для викладача в даному випадку.
2. У якому порядку в даному випадку здійснюються виплати грошових витрат?

Ситуація 28

У правилах внутрішнього трудового розпорядку ТОВ "Мандруйте з нами" містяться пункти, що передбачають позбавлення відпустки за прогул без поважної причини, накладення штрафу в розмірі двох мінімальних заробітних плат на особу, котра з'явилася на роботу в нетверезому стані, а також за порушення трудової дисципліни - позбавлення премій, передбачених системою оплати праці.

Дайте правову оцінку вищезазначених положень.

Із посиланням на законодавчий акт аргументуйте свою думку.

Ситуація 29

Адміністратора Мукачівського туристичного агентства було звільнено за появу на роботі в нетверезому стані за п. 7 ст. 40 КЗпП України. Адміністратор звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі, посиляючись на те, що в нетверезому стані він знаходився на робочому місці вже після закінчення робочого дня.

Із посиланням на законодавчий акт дайте відповіді на такі запитання:

1. Яке рішення повинен винести суд?
2. Який порядок звільнення працівника за п. 7 ст. 40 КЗпП України?

Ситуація 30

Продавець приватного підприємства "Світанок" Володимиров О.О. був відсутній на робочому місці протягом першої половини робочого дня. У пояснювальній записці, яку від нього вимагав директор підприємства про причини відсутності протягом чотирьох годин, громадянин Володимиров О.О. зазначив, що на прохання іншого продавця цього самого підприємства надавав допомогу в ремонті обладнання на його робочому місці, тобто у сусідньому відділі. Наступного дня директором підприємства було видано наказ про звільнення Володимирова О.О. за п. 4 ст. 40 КЗпП України у

зв'язку з відсутністю на робочому місці без поважних причин понад три години протягом робочого дня.

Вважаючи звільнення незаконним, громадянин Володимиров О.О. звернувся до суду з позовом про поновлення на роботі та оплату за час вимушеного прогулу.

Вирішіть дану ситуацію.

Ситуація 31

Комірник Михайлов О.К., із яким було укладено договір про повну матеріальну відповідальність, вирішив у вільний від роботи час виточити в токарному цеху втулку для власного велосипеда. Не володіючи навичками користування верстатом на належному рівні, помічник зламав його. Адміністрація утримала із заробітної плати Михайлова О.К. вартість ремонту верстата -1746 грн. Середньомісячна заробітна плата комірника становить 1490 грн.

Із посиланням на нормативно-правові акти дайте відповіді на такі запитання:

1. Що вкладається в поняття "матеріальна відповідальність працівника"?
2. У яких випадках працівники несуть повну матеріальну відповідальність?
3. Чи буде нести матеріальну відповідальність комірник Михайлов О.К.? Якщо так, то в якому розмірі?
4. Чи правомірні дії адміністрації в даному випадку?

Ситуація 32

20.02 п.р. слюсар кооперативного ресторану "Мрія" Юрченко О.І. під час ремонтних робіт отримав травму, внаслідок якої його було визнано інвалідом II групи. При розслідуванні даного нещасного випадку на виробництві комісією було встановлено, що працівник Юрченко О.І. порушив правила техніки безпеки. Вирішуючи питання щодо відшкодування Юрченку О.І. шкоди, заподіяної його здоров'ю, адміністрація ресторану, видавши наказ, зменшила розмір його втраченого заробітку на 25 % з урахуванням вини потерпілого.

Із посиланням на законодавчі акти дайте відповіді на такі запитання:

1. Як, згідно із законодавством, регулюються питання щодо відшкодування власником шкоди, заподіяної працівникові при виконанні трудових обов'язків?
2. Чи правильно вирішила адміністрація ресторану, зменшивши розмір середнього заробітку Юрченка О.І. з урахуванням його вини?